

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLA:	Gymnázium, Chomutov, Mostecká 3000, příspěvková organizace
AUTOR:	Mgr. Marcela Tichotová
NÁZEV:	VY_12_INOVACE_01A_08_Ernest Hemingway: Vojákův návrat
TEMA:	Světová literatura 20. století
ČÍSLO PROJEKTU:	CZ.1.07/1.5.00/34.0816
DATUM TVORBY:	10. července 2013

ANOTACE

- Tento materiál slouží k výuce v hodinách české literatury ve 4. ročníku 4letého studia a 6. ročníku 6letého studia, časově je koncipován na jednu vyučovací hodinu.
- Cílem je seznámit žáky s charakteristikou ztracené generace prostřednictvím Hemingwayovy povídky *Vojákův návrat*.
- Materiál slouží k procvičování čtenářské gramotnosti - porozumění čtenému textu, přemýšlení o něm, vyhledávání informací.
- Svá řešení žáci zapisují na interaktivní tabuli digitálním perem, označují části textu, které jsou klíčové pro řešení jednotlivých úkolů, potřebné doplňující informace vyhledávají na internetu.
- Materiál je určen k interaktivní výuce.

VOJÁKŮV NÁVRAT

Ernest Hemingway

Na stránkách Wikipedie vyhledejte odpovědi na otázky:

- Co je to „ztracená generace“? Co je charakteristické pro její příslušníky?
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Ztracen%C3%A1_generace
- Proč řadíme k této generaci i Hemingwaye?
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Ernest_Hemingway

I.

Vojákův návrat

Položila vajíčka se slaninou před něho a přinesla džbán s javorovým sirupem na pohankové vdolky. Pak si sedla za stůl naproti Krebsovi.

„Mohl bys, prosím tě, na chvíli ty noviny odložit, Harolde?“ řekla.

Krebs vzal noviny a složil je.

„Už ses rozhodl, co budeš dělat, Harolde?“ řekla matka, sundávajíc si brýle.

„Ne,“ odpověděl Krebs.

„Nemyslíš, že už je právě načase?“ Matka to nechtěla říci v nějakém špatném úmyslu. Zřejmě jí to dělalo starosti.

„Ještě jsem o tom nepřemýšlel,“ řekl Krebs.

„Bůh má pro každého nějakou práci,“ řekla mu matka. „V jeho království není místo pro zahálčivé ruce.“

„Já nejsem v jeho království,“ řekl Krebs.

„Všichni jsme v jeho království.“

Krebs z toho byl jako vždycky nesvůj a rozmrzelý.¹

Úkoly k prvnímu úryvku:

- 1) Vysvětlete název povídky.
- 2) Jak můžeme Harolda Krebse zatím charakterizovat?
- 3) Co asi prožil v první světové válce a jak ho to znamenalo?
- 4) Najděte v úryvku tu část, která odkazuje na nechuť a neschopnost zařadit se zpět do „normálního“ života.
- 5) Pokuste se vysvětlit zvýrazněnou část.

II.

„Mám o tebe pořád tolik starostí, Harolde,“ pokračovala matka. „Vím, jakým pokušením jsi musel být vystaven. Vím, jak jsou muži slabí. Pamatuji, co nám vyprávěl tvůj drahý dědeček, můj vlastní otec, o občanské válce, a pořád se za tebe ještě modlím. Modlím se za tebe, jak je den dlouhý, Harolde.“

Krebs hleděl, jak před ním na talíři tuhne slanina.

„A tvému otci to také dělá starosti,“ pokračovala matka. „Myslí, žes ztratil ctižádost, že nemáš žádný životní cíl. Charley Simmons, a ten je zrovna ve tvém věku, má už pěkné místo a bude se ženit. Všichni chlapci se už pomalu usazují; všichni jsou rozhodnuti to někam dotáhnout; však to můžeš sám vidět, že takoví chlapci, jako je Charley Simmons, jsou na nejlepší cestě být skutečně ozdobou společnosti.“

Krebs nic neříkal.²

Úkoly ke druhému úryvku:

- 6) Chápe matka, co Krebs cítí?
- 7) Proč autor zmiňuje Charleyho Simmonse, který je v Krebsově věku? Proč je nechává matku porovnávat?
- 8) Zamyslete se nad slovy o ozdobě společnosti.

III.

„Netvař se takhle, Harolde,“ řekla mu matka. „Víš, jak tě máme rádi, a já ti chci pro tvoje vlastní dobro říct, jak se věci mají. Otec ti nijak nechce omezovat svobodu. Myslí, že bychom ti měli dovolit jezdit v autě. Jestli budeš chtít vzít s sebou na projížďku nějaké hezké děvče někde tady odtud, tak nás to bude jenom těšit. Chceme, aby ses bavil. Ale budeš muset konečně začít s nějakou prací, Harolde. Otcí je jedno, do čeho se pustíš. Každá práce je čestná, jak tatínek říká. Ale s něčím začít musíš. Požádal mě, abych s tebou dnes ráno promluvila, a pak se u něho můžeš na chvíli stavit v kanceláři.“³

Úkol ke třetí části povídky:

- 9) Na základě tohoto úryvku charakterizujte vztahy v rodině.

IV.

„To je všechno?“ zeptal se Krebs.

„Copak nemáš rád svou matku, hochu můj nejdražší?“

„Ne,“ řekl Krebs.

Matka na něho pohlédla přes stůl. Oči se jí leskly. Začínala plakat.

„Nemám rád nikoho,“ řekl Krebs.

Tohle nebylo k ničemu dobré. To jí nemohl vypovědět, nemohl dokázat, aby to pochopila. To byla pošetilost, že jí to řekl. Jenom ji zranil. Šel k ní a vzal ji za ruku. Plakala, s hlavou složenou v dlaních.

„Já jsem to tak nemyslel,“ řekl. „Měl jsem jenom na něco zlost. Já jsem to nemyslel vážně, že tě nemám rád.“

Matka pořád plakala. Krebs jí položil ruku na rameno.

„Nevěříš mi to, mami?“

Matka zavrtěla hlavou.

„Prosím tě, prosím tě, mami. Prosím tě, věř mi to.“

„Tak dobře,“ řekla matka zájímavým hlasem. Vzhledla k němu. „Já ti věřím, Harolde.“

Krebs ji políbil do vlasů. Nastavila mu tvář.

„Jsem tvoje matka,“ řekla. „Když jsi byl takové malinké děťátko, tak jsem tě nosila na srdci.“

Krebsovi bylo nevolno a trochu se mu zvedal žaludek.⁴

Úkol ke čtvrtému úryvku:

- 10) Najděte části, které ilustrují pocity příslušníků ztracené generace, okomentujte.

CITACE

¹HEMINGWAY, Ernest. Povídky. Praha: Odeon, 1974, str.145. ISBN 01-037-74.

²HEMINGWAY, Ernest. Povídky. Praha: Odeon, 1974, str.146. ISBN 01-037-74.

³HEMINGWAY, Ernest. Povídky. Praha: Odeon, 1974, str. 147. ISBN 01-037-74.

⁴HEMINGWAY, Ernest. Povídky. Praha: Odeon, 1974, str. 147. ISBN 01-037-74.

AUTOR NEUVEDEN. *Ernest Hemingway* [online]. [cit. 16.7.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Ernest_Hemingway

AUTOR NEUVEDEN. *Ztracená generace* [online]. [cit. 16.7.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Ztracen%C3%A1_generace